

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 610/11
08.11.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Olge Đuričić, predsednika veća, Milomira Nikolića i Stojana Jokića, članova veća, sa savetnikom Gordanom Bogdanović, kao zapisničarem, odlučujući po zahtevu S.b. s.k.m. doo B., podnetom preko punomoćnika Ž.B., advokata iz B., za preispitivanje sudske odluke - presude Upravnog suda 14 U 29244/10 od 06.10.2011. godine, uz učešće protivne stranke Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije, u predmetu utvrđivanja postojanja zloupotrebe dominantnog položaja, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 08.11.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom u stavu I dispozitiva odbijena je tužba tužioca S.b. s.k.m. doo B. podneta protiv rešenja Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 5/0-02-473/10-1 od 04.10.2010. godine, a u stavu II dispozitiva iste presude odbijen je zahtev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Pobijanim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije, donetim u izvršenju presude Upravnog suda II-3 U. 310/10 (2007) od 21.06.2010. godine, u stavu I dispozitiva je utvrđeno da tužilac ima dominantan položaj na utvrđenom relevantnom tržištu pružanja usluge distribucije radio i televizijskih programa preko kablovske distributivne mreže na teritoriji Grada Beograda, u stavu II utvrđuje se da je tužilac zloupotrebio dominantan položaj na utvrđenom relevantnom tržištu vođenjem promotivne akcije na teritorijama opština P. i S.G. tokom marta meseca 2006. godine, što je za posledicu imalo sprečavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na utvrđenom relevantnom tržištu, u stavu III naloženo je tužiocu da svim korisnicima, sa kojima je u toku vođenja promotivne akcije na teritoriji opština P. i S.G. u martu 2006. godine zaključio ugovore o zasnivanju korisničkog odnosa uz pogodnosti koje su nuđene u promotivnoj akciji, dostavi aneks ugovora o zasnivanju korisničkog odnosa sadržine označene u tom stavu dispozitiva. U stavu IV dispozitiva pobijanog rešenja naloženo je tužiocu da Komisiji za zaštitu konkurencije dostavi dokaz o izvršenju naloga iz stava III dispozitiva i konstatuje se da je izvršen nalog za dostavu dokaza iz tačke IV stav 1 dispozitiva ovog rešenja u roku propisanom rešenjem Komisije broj 5/0-03-0003/07-13 od 22.03.2007. godine. U stavu V dispozitiva pobijanog rešenja odbijen je zahtev P.u.k.o.S. podnet protiv tužioca u delu koji se odnosi na utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja prilikom i nakon zaključivanja ugovora sa stranim produkcijskim kućama za zastupanje i/ili reemitovanje inostranih kanala, kao neosnovan.

U zahtevu, podnetom na osnovu člana 49. stav 2. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima, podnosilac ističe da je Komisija za zaštitu konkurencije pogrešno utvrdila njegov dominantan položaj i to tako što je na pogrešan način odredila relevantno tržište kako usluga tako i geografsko. Pored toga, ista Komisija je započela postupak protiv drugog lica - Direkcije Beograd, pa su i dokazi izvođeni u odnosu na to lice, a ne u odnosu na podnosioca zahteva, iz čega proizlazi da se radi o očigledno pogrešnom načinu određivanja identiteta stranke u upravnom postupku. Ističe da Upravni sud u pobijanoj presudi konstatuje da je pravilan zaključak tužene Komisije, ali ne daje razloge prihvatanja stavova Komisije, pa i dalje ostaje nejasno na osnovu kojih kriterijuma je definisano relevantno tržište. Napominje da u sprovedenom postupku relevantno tržište nije utvrđivano na način predviđen Uredbom o kriterijumima za utvrđivanje relevantnog tržišta, s obzirom da je kao relevantno geografsko tržište utvrđena teritorija Grada Beograda, a postupak je pokrenut povodom određenih radnji preduzetih na teritoriji samo dve gradske opštine - P. i S.G., pa ukazuje da nije bilo mesta određivanju teritorije Grada Beograda. Ovo naročito i sa razloga što A., kao učesnik na tržištu, protiv koga ili u vezi s kojim su preduzete radnje kvalifikovane kao zloupotreba ne vrši usluge na celoj teritoriji Grada Beograda. Smatra da je protivno odredbi člana 6. stav 3. Zakona o zaštiti konkurencije odrediti kao relevantno tržište teritoriju na kojoj ne vrše usluge oba učesnika i pri tom ne dati razloge za to. Na osnovu ovako pogrešno određenog relevantnog geografskog tržišta Komisija je u osporenom rešenju, a Upravni sud je to prihvatio u pobijanoj presudi, na osnovu netačno i nepotpuno utvrđenih činjenica i uz povredu zakona izvela nepravilan zaključak o činjeničnom stanju koji je doveo do pogrešne materijalno pravne kvalifikacije. Takođe, smatra da nije dovoljno samo utvrditi da neki učesnik ima dominantan položaj, već i to da li neko ponašanje kumulira s jedne strane nepravredno i nejednako postupanje a s druge strane da to postupanje dovodi do štete za potrošače i druge učesnike. Naglašava da ova okolnost nije utvrđivana ni u upravnom postupku ni u upravnom sporu, iako je podnosilac zahteva posebno insistirao na tome

utvrđivana ni u upravnom postupku ni u upravnom sporu, iako je podnosilac zahteva poseбно misliao na tome da nema zloupotrebe bez postojanja oba navedena uslova. Ističući još da je Upravni sud uskratio podnosiocu zahteva pravo na pravično suđenje odnosno na obrazloženu odluku i pravo na efikasan pravni lek, predlaže da Vrhovni kasacioni sud ukine ili preinači pobijanu presudu.

Protivna stranka u odgovoru na zahtev ističe da je pobijana presuda zakonita i pravilna a navodi iz zahteva neosnovani i dajući za takav stav detaljno obrazložene razloge predlaže da sud zahtev odbije.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude doneta je odluka kao u dispozitivu iste jer je tuženi organ pravilno zaključio da tužilac ima dominantan položaj na utvrđenom relevantnom tržištu pružanja usluga distribucije radio i televizijskih programa preko kablovske distributativne mreže na teritoriji Grada Beograda, kao i da je zloupotrebio dominantan položaj na utvrđenom relevantnom tržištu vođenjem promotivne akcije na teritoriji opština P. i S.G. tokom marta meseca 2006. godine, što je za posledicu imalo sprečavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na utvrđenom relevantnom tržištu, usled čega su mu pravilno naložene mere iz stava III i IV dispozitiva osporenog rešenja, pravilnom primenom odredaba članova 16, 18. i 19. Zakona o zaštiti konkurencije.

Ocenjujući zakonitost pobijane presude Vrhovni kasacioni sud nalazi da je presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje sadržano u osporenom rešenju. Pobijanom presudom ocenjena su sva pitanja i okolnosti koje su mogle biti od uticaja na zakonitost osporenog rešenja i za tu ocenu su dati dovoljni i jasni razlozi koje u svemu prihvata i ovaj sud.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva, isticane i u tužbi, da je zbog pogrešnog određivanja relevantnog tržišta pogrešno utvrđeno da podnosilac zahteva ima dominantan položaj i da je zloupotrebio isti, pa je našao da su ti navodi neosnovani. Ovo sa razloga što se iz obrazloženja osporenog rešenja i pobijane presude jasno vidi da je relevantno tržište pravilno utvrđeno u smislu Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje relevantnog tržišta ("Sl. glasnik RS" 94/05) kao tržište pružanja usluga distribucije radio i televizijskih programa preko kablovske distributativne mreže, pri čemu je prvenstveno utvrđivano da li na teritoriji Grada Beograda postoji mogućnost da se korisniku RTV programa preko KDS mreže putem neke druge tehnologije obezbedi ista ili slična usluga u pogledu sadržaja programa, kvaliteta pružene usluge i cene te usluge. Kao geografsko tržište pravilno je utvrđena teritorija Grada Beograda, s obzirom da je podnosilac zahteva kao pružalac usluge distribucije RTV programa preko KDS mreže prisutan na celoj teritoriji Grada Beograda i da je od 01.04.2006. godine na pomenutoj teritoriji povećao cenu svojih usluga. U vezi postojanja dominantnog položaja podnosioca zahteva na ovako utvrđenom relevantnom tržištu Vrhovni kasacioni sud nalazi da je osnovana ocena Upravnog suda da je u osporenom rešenju pravilno utvrđeno postojanje njegovog dominantnog položaja u smislu člana 16. stav 1. Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 79/05), s obzirom da je njegov udeo veći od 40%, što je zakonska pretpostavka za posedovanje dominantnog položaja. Zloupotreba dominantnog položaja, propisana članom 18. Zakona o zaštiti konkurencije, se vidi u tome što je S.b.s.k.m. sprovela promotivnu akciju u toku marta 2006. godine na teritoriji opština P. i S.G. sa ciljem sprečavanja, ograničavanja i narušavanja konkurencije na relevantnom tržištu, a što je pravilno utvrđeno u upravnom postupku.

Cenjeni su i navodi zahteva da S.b.s.k.m. nije zloupotrebila dominantni položaj, jer nisu ispunjena dva uslova - da je nepravedno postupala na tržištu i da je nastupila šteta po potrošače i druge učesnike, pa je Vrhovni kasacioni sud našao da su ti navodi neosnovani. Ovo sa razloga što iz spisa predmeta proizlazi da je u sprovedenom upravnom postupku utvrđeno da je promotivna akcija koju je podnosilac zahteva sproveo bila direktno usmerena na prelazak korisnika koji su u ugovornom odnosu sa konkurentskim operaterom, što ukazuje na nepravedno postupanje na tržištu. Takođe, vezivanjem korisnika, koji su potpisali ugovor sa podnosiocem zahteva u vreme trajanja promotivne akcije, na naredne tri godine i stvaranjem dodatnih ulaznih barijera na utvrđeno relevantno tržište izvršena je radnja kojom se ograničava proizvodnja, tržište i tehnički razvoj na štetu potrošača. Iz navedenog proizlazi da su ispunjena oba uslova navedena u podnetom zahtevu i da je takvim postupanjem podnosioca zahteva zloupotrebjen dominantni položaj na relevantnom tržištu, što je pravilno utvrđeno pobijanom presudom i osporenim rešenjem.

Vrhovni kasacioni sud je cenio i ostale navode zahteva, pa je našao da su bez uticaja na drugačije odlučivanje o zakonitosti pobijane presude, jer je ta presuda doneta bez povreda pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava, te je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

dana 08.11.2012. godine, Uzp 610/11

Zapisničar,

Gordana Bogdanović,s.r.

Predsednik veća - sudija,

Olga Đuričić,s.r.